

Projekat pravila U. J. U. prema izmenama šireg glavnog odbora od 16. i 17. aprila ove godine.

1. Ime i podela.

Član 1. Učiteljstvo Jugoslavije ima svoje staleško udruženje pod nazivom: »Udruženje Jugoslovenskog Učiteljstva«.

Član 2. Udruženje se sastoji iz sreskih društava, grupisanih u sekcije kojih je pet, sa sedištem u Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu i Splitu. U mestima banskih uprava, u kojima nije sedište sekcija, sekcijске uprave prenose deo svojih poslova na upravu tamnošnjeg sreskog društva.

2. Svrha.

Član 3. — Udruženju je svrha:
a) da organizuje sve učiteljstvo u Jugoslaviji u duhu narodnog jedinstva i da u njemu razvije zajedničku stalešku svest kao osnovicu za prosvetni, kulturni, socijalni i nacionalni rad učiteljstva.

b) da radi na intelektualnom i moralnom usavršavanju učiteljstva i svojih članova i svega učiteljstva.

c) da radi na napretku narodne škole i na narodnom prosvetivanju;

d) da štiti prava i interese svojih članova, i

e) da postavi i održava veze sa svima prosvetnim i kulturnim društvima u Slovenstvu i u drugom svetu, ako su ona u duhu svrhe pravila ovog udruženja.

3. Sretstva.

Član 4. — Sretstva su Udruženja:

a) uložiti članova, zaveštanja, pokloni dobrih ljudi, prihodi od štampe Udruženja, od zabava i vanredni;

b) stručna, staleška i druga štampa;

c) zborovi i skupštine.

4. Članovi.

Član 5. — Članovi su Udruženja: redovni, utemeljači, dobrotvori i počasni.

Član 6. — Redovan je član učitelj(ica) u službi i penziji i lica koja su kao učitelji članovi udruženja prešli u druge položaje administrativno-prosvetne struke a nisu prekidali članstvo u Udruženju za tri poslednje uzastopne godine.

Član 7. — Utemeljač je ovaj član koji uložiti kasi jedne sekcije jednom za svagda 300 dinara.

Član 8. — Dobrotvor je ovaj koji kasi jedne sekcije uložiti jednom za svagda 500 dinara.

Član 9. — Počasni članovi su lica koja su služila za ovo Udruženje. Njih proglašuje Glavna skupština na predlog Glavnog odbora.

Član 10. — Ako je utemeljač ili dobrotvor učitelj(ica) u penziji mora plaćati i ulog redovnog člana.

Član 11. — Redovni članovi dobijaju članske karte a ostali diplome svojih sekcija.

Član 12. — Dužnosti redovnog člana jesu:
a) da se svim svojim snagama stara o postignuću svrhe udruženja;
b) da redovno pri upisu polaže za svaku godinu članski ulog;
c) da poverenu mu dužnost i zadatak pažljivo izvrši;

Prava su redovnog člana:

a) da se služi ustanovama Udruženja kao domovima, pansionatima, letovistima itd.
b) da dobije novčanu pomoć u slučaju potrebe;
c) da dobije zaštitu u slučaju nevolje;
d) da učestvuje na zborovima i skupštinama prema propisima ovih pravila;
e) da bira i da bude biran za člana uprave prema propisima ovih pravila;

Organi Udruženja.

Član 13. — Vrhovnu upravu Udruženja čini Glavni odbor, Izvršni odbor i Nadzorni odbor.

Član 14. — Izvršni odbor sastoji se od 10 članova biranih na 3 godine na Glavnoj skupštini po čl. 14. ovih pravila sa teritorija uprave grada Beograda.

Izvršni odbor vrši sve redovne poslove i sastaje se na sednice po potrebi, a svaka dva meseca na njegovim sednicama učestvuju predstavnici svih sekcija s pravom odlučivanja.

Glavni odbor sastoji se iz Izvršnog odbora, predsednika sekcija, članova izabranih po sekcijama po čl. 20. ovih pravila i predstavnika sreskih društava u banovinskim mestima izvan sedišta sekcija.

Član 15. — Konstituisanje Izvršnog odbora vrši se odmah po izboru na opštoj sednici Glavnog odbora, birajući: predstavnika, potpredstavnika, sekretara, blagajnika i urednike listova.

Član 16. — Svi upravni odbori imaju posebne i opšte dužnosti.

Opšte dužnosti su svih upravnih odbora:
a) da se staraju u svome delokrugu o administrativnim poslovima Udruženja;
b) da uredno prikupljaju prihode Udruženja i da njima rukuju po budžetu;

c) da izrađuju budžet za narednu godinu i da ga podnose skupštini na odobrenje;
d) da svojoj godišnjoj skupštini podnose izveštaj o svome radu i stanju Udruženja u minuloi godini;

e) da sazivaju svoje godišnje skupštine i određuju njihov dnevni red;

f) da se staraju o družinskoj imovini svoga delokruga;

g) da izdaju materijalnu pomoć svojim članovima u slučaju preke potrebe;

g) da se staraju o družinskoj štampi koju ustanove, da bude savremena i izraz većine učiteljstva.

Posebne su dužnosti upravnih odbora:

A. Glavnog odbora:

a) da u opšte izvodi rad Udruženja prema članu 3 ovih pravila;

b) da predstavlja Udruženje kao njegovo pravno lice;

c) da se stara o staleškom listu;

d) da rukuje potpornim fondom i da iz njega pomaže članove u slučaju potrebe;

e) da pregleda i odobrava sekcijiska pravila najdalje za mesec dana od prijema istih;

f) da bira blagajnika, urednike listova i činovnike Udruženja.

B. Upravnog odbora sekcije:

a) da Glavnom odboru uredno predaje po jednu trećinu uloga novih članova utemeljača i dobrotvora a od svakog redovnog člana po 10 dinara godišnje čim ih primi od sreskih uprava, a tako isto i za staleški list od redovnih članova koliko bude Glavni odbor odredio. Muž i žena ili sorodnici koji žive u zajednici, ako su članovi plaćaju samo jedan primerak družinskih listova.

b) da sekciju predstavlja kao njeno pravno lice;

c) da bira sebi blagajnika i ostalo osoblje.

d) da daje materijalna sredstva sreskim upravama u banovinskim mestima (član 2.).

Član 17. — Dužnosti sreskih učiteljskih odbora propisuju se sekcijiskim pravilima u duhu ovih pravila.

Član 18. — Nadzorni odborima je dužnost:

a) da svakog meseca a po potrebi i češće pregledaju račun i stanje blagajne svoga delokruga;

b) da pazе da li se izvršuju skupštinske odluke;

c) da sazivaju vanredne skupštine u slučaju znatnih nepravilnosti u radu.

Član 19. — Svaki upravni odbor izrađuje potrebne pravilnike u rukovanju blagajnom, fondovima, domovima, uređivanju listova itd.

Član 20. — Odredbe o sastavu sreskog budžeta propisuju sekcijiska pravila a u duhu ovih pravila.

Član 21. — Skupštine su: Glavna, sekcijiske i sreske.

Član 22. — Za vreme letnjeg odmora prvo se drže skupštine svih sekcija pa zatim Glavna skupština.

Član 23. — Društva koja imaju do 50 redovnih članova šalju na skupštine predsednika ili njegovog zamenika delegata; preko 50 članova šalju pored predsednika još jednog delegata, ako broj njihovih članova bude 100 ili ostatak preko 50 bude veći od 25 članova. Na dva delegatska mesta, osim predstavnika, imaju prava ona društva, koja imaju 150 članova ili im ostatak preko 100 bude veći od 25 članova itd.

Član 24. — Skupštinama je dužnost:

a) da pregledaju rad uprave u minuloi godini i ako je bio pravilan da dadu upravni razrešnicu;

b) da rešavaju sva pitanja koja se stave na dnevni red;

c) da biraju članove i zamenike upravnom i nadzornom odboru svoga delokruga; a sekcijiske još i da biraju članove za Glavni odbor i to do 1000 članova jednog, do 2000 članova 2, do 3000 tri, a preko 3000 članova 4 člana; da Glavna skupština bira 10 članova i 5 zamenika za Izvršni odbor, a 5 članova i 2 zamenika za Nadzorni odbor i proglašava izabrane članove za Glavni odbor po točki c) čl. 24;

d) da pregledaju i odobravaju budžet svoga delokruga;

e) da Glavna skupština proglasi počasne članove.

Član 25. — U slučaju neodloživih staleških potreba i potrebe opšteg staleškog razraza o nekom pitanju, upravni odbori mogu sazvati vanrednu skupštinu svoga delokruga. U slučajevima nepravilnoga rada i materijalne opasnosti Udruženja nadzorni odbori sekcija i centralni odbor nadzorni, mogu sazvati vanrednu skupštinu svoga delokruga. Glavni odbor mora sazvati vanrednu skupštinu kad to zahtevaju tri petine članova ili tri sekcijiska upravna odbora, a upravni odbor sekcije mora je sazvati ako to zahtevaju dve trećine njenih sreskih uprava. Sazivači vanrednih skupština moraju dostaviti dnevni red upravi sekcije i Glavnom odboru.

Član 26. — Sreske, sekcijiske i vanredne skupštine drže se u sedištu te uprave a Glavne skupštine Udruženja drže se u većim i važnijim gradovima.

Član 27. — Svakom skupštinom rukovodi predsedništvo njenog upravnog odbora.

Član 28. — Skupština se bavi samo pitanjem dnevnog reda.

Član 29. — Na sreskim zborovima i skupštinama svaki član ovoga Udruženja ima pravo govora ako predstavištvu pokaže svoju kartu, a pravo odlučivanja samo redovni članovi.

Na sekcijiskoi skupštini pravo govora i odlučivanja imaju članovi sekcijiske uprave i delegati, a članovi Izvršnog odbora samo pravo govora.

Na Glavnoj skupštini pravo govora i odlučivanja imaju članovi Glavnog odbora i delegati društva.

Član 30. — Svaki organ snosi troškove za održanje skupštine i plaća svojim delegatima iz svojih srestava po budžetu. Ovo

važi i za sekcijiske predstavnikе u Izvršnom i Glavnom odboru.

Član 31. — Na skupštinama se odlučuje prostom većinom prisutnih njenih pravnih članova.

5. Način izbora.

Član 32. — Izbori se vrše akklamacijom ako se tome ne protivi 20 pravnih članova — delegata, koji za to podnose predstavištvu pismenu pretstavku. Predsednik u tom slučaju naređuje glasanje koje je tajno, poimenično i po listama, koje se sa potpisom 20 delegata predaju predstavištvu pre glasanja. Izbor članova dodeljuje se svima listama proporcionalno prema količniku.

6. Društvene ustanove.

Član 33. — Udruženje ima svoje domove, fondove, pansionate i druge ustanove, kojima rukuje svaki organ udruženja u svome delokrugu po ovim pravilima.

Član 34. — Osnova se potporni fond kojim rukuje Glavni odbor.

Član 35. — U potporni fond unosi se kao osnovna suma iz gotovine blagajne Glavnog odbora suma od dinara ... a ovoj se sumi dodaje po jedna šestina uloga svih članova utemeljača i dobrotvora i procenat prihoda sa zabava, koncerta i sličnih priredaba sreskih društava i procenat svih ušteda po budžetu Glavnog odbora koji se pokažu krajem godine.

Član 36. — Iz potpornog fonda daju se pozajmice a u krajnjem slučaju i pomoć članovima.

Član 37. — Glavni odbor ima svoj dom u Beogradu, koji služi svrhama Udruženja kao i nastavnika i daka osnovnih škola kad se bave u Beogradu privremeno.

Član 38. — Sekcije i sreska društva podižu svoje domove, zasnivaju svoje fondove

i ustanove za svoje potrebe, i rukuju njima prema propisima poslovnika koje za to budu propisale čim koju ustanovu postave. Sve poslovne uprave dostavljaju svojoj sekcijiskoi upravi i Glavnom odboru.

Član 39. — Svaka sreska uprava imenuje jednoga svoga člana za predstavnika sud da časti u toj godini, u koju ulaze još po jedan član od svake parničke strane. Sud časti raspravlja u prvom redu sporove članova a u drugom redu, ako se hoće raspraviti ih sud časti pri upravi sekcije, koji se sastavlja ili kockom ili kao i sreski sud časti a uvek između članova sekcijiske uprave.

Član 40. — Članove, koji bi radili protiv interesa učiteljstva, a krivicu svoju ne bi prethodno opravdali pred sudom časti ili upravama svoje sekcije, društvo će isključiti iz Udruženja ili za izvesno vreme ili za svagda.

7. Prelazna naredjenja.

Član 41. — Ova pravila stupaju na snagu kad ih Glavna skupština primi a državna vlast odobri, kada prestaju važiti ranija pravila sa svima svojim izmenama i dopunama.

Član 42. — Dosadnji članovi ovog Udruženja koji su prešli bili u druge državne službe i primile druge položaje, a nisu prekidali članstvo ostaje i dalje punopravni članovi Udruženja.

Član 43. — U slučaju prestanka UJU novac i sve hartije od vrednosti predaće se državnoj Hipotekarnoi banci u Beogradu, Dom i nameštaj upravi Beogradske opštine, a knjižnica i administrativna dokumenta jednoj od beogradskih osnovnih škola. Sva imovina vratiće se novostvorenom učiteljskom udruženju sa istim osnovama i istim ciljem.

Član 44. — Promenu ovih pravila vrši Glavna skupština na predlog Glavnog odbora.

Delo UJU Poverjenstvo Ljubljana in „Učiteljskega tovariša“ za rimoliški šolski zakon.

(Članki in razprave o šolskem zakonu objavljeni v „Učiteljskem tovarišu“)

(Konec.)

Zopet ekspresna predelava zakona o narodnih šolah: »Učit. Tov.« št. 35., z dne 15. III, str. 2.

Uvedba kmetijstva v osnovne šole. »Učit. Tov.« št. 35., z dne 15. III, str. 2.

Učiteljska stalnost, polna pokojnina za 32 leti — šolski zakon. »Učit. Tov.« št. 37., z dne 31. III, str. 3.

Pretres zakona o narodnih šolah — po posebni komisiji — deloval tudi tov. P. Flere. »Učit. Tov.« št. 37., z dne 31. III, str. 3.

Zopet nov načrt šol. zakona je izdelan v m. n. prosvete, v katerega so vnešene mnoge važnejše izpremembe. »Učit. Tov.« št. 40., z dne 19. IV., str. 3.

Zakaj uhaja učiteljstvo domov — in ne ostane delj časa v enem kraju? — Nat. stanovanja. »Učit. Tov.« št. 42., z dne 3. V., str. 2.

1928./29.:

Projekt šolskega zakona (taj, poročilo) pov. UJU za skupščino v Celju. »Učit. Tov.« št. 2., z dne 14. VII., str. 3.

Čehoslovaško šolstvo. »Učit. Tov.« št. 6., 7. in 8., z dne 13. 20. in 27. IX., str. 1.

Izboljšanje službenega razmerja učiteljske narodnih šol na Češkem. »Učit. Tov.« št. 14., z dne 8. XI., str. 1.

Šolsk zakon (projekt) je oddal prosvetni minister 30. X. 1928. Nar. skupščini. »Učit. Tov.« št. 14., z dne 8. XI., str. 2.

Projekt šolskega zakona v Nar. skupščini — izvavljen je prosvetni odsek. »Učit. Tov.« št. 16., z dne 22. XI., str. 4.

Predlog zakona v narodnih šolah predložen Narodni skupščini z O. N. br. 86.433 od 30. X. 1928. (zvleček iz vladnega predloga). »Učit. Tov.« št. 17., z dne 29. XI., str. 1.

Novi ljudskošolski zakon v razpravi (zahteve Nemcev, Madžarov in Rusinov). »Učit. Tov.« št. 17., z dne 29. XI., str. 4.

Novi šolski zakon (članek o razpravi tega vprašanja na shodu SLS). »Učit. Tov.« št. 18., z dne 6. XII., str. 1.

Predlog zakona o narodnih šolah predložen Nar. skupščini — Stališče ankete pov. UJU — Ljubljana. »Učit. Tov.« št. 18., z dne 6. XII., str. 1.

Projekt šolskega zakona. Naše načelno stališče in naš odgovor na napade. (Iz seje

širjega sosveta Pov. UJU — Ljubljana na Zidanem mostu 8. XII. 1928.). »Učit. Tov.« št. 19., z dne 13. XII., str. 1.

Naše podrobne zahteve glede vladnega projekta šolskega zakona. (Sprejeto na seji širjega sosveta Pov. UJU — Ljubljana na Zidanem mostu 8. 12. 1928.). »Učit. Tov.« št. 20., z dne 21. XII, str. 1.

Projekt zakona o osnovnih šolah. (Izpremembe v odseku). »Učit. Tov.« št. 21., z dne 3. I, str. 1.

Učitelji-vojak. Za revizijo projekta šol. zakona. »Učit. Tov.« št. 21., z dne 3. I, str. 2.

O nameravani uvedbi jesenskih počitnic v marib. oblasti. — (K razpravam o osnovnošolskem zakonu). »Učit. Tov.« št. 21., z dne 3. I, str. 3.

Zidanje narodnih šol na Češkem. »Učit. Tov.« št. 22., z dne 10. I, str. 1.

Misli o reformi prosvetne uprave. — O učiteljski stalnosti. — Kmetsko-nadaljevalno šolstvo. »Učit. Tov.« št. 27., z dne 14. II, str. 1.

Na Dunaj (reforma šolstva. »Učit. Tov.« št. 28., z dne 21. II, str. 1.

Predstavniki UJU pri Nj. Vel. kralju. — Sprejete šolskega zakona — stalnost. »Učit. Tov.« št. 28., z dne 21. II, str. 2.

Delo UJU na šolskem zakonu. »Učit. Tov.« št. 32., z dne 23. III, str. 1.

Reorganizacija kmetijskega pouka v naši državi. »Učit. Tov.« št. 35., z dne 11. IV, str. 1.

Kmetika nadaljevalna šola v svojem odnosu do osnovne šole. »Učit. Tov.« št. 36., z dne 18. IV., str. 1.

Za preorientacijo našega šolstva in vzgojstva. »Učit. Tov.« št. 36., z dne 18. IV., str. 2.

Državni prosvetni program. »Učit. Tov.« št. 37., z dne 25. V., str. 1.

Naše manjšnško šolstvo. »Učit. Tov.« št. 39., z dne 9. V., str. 1.

Zastopstvo pov. UJU — Ljubljana pri načelniku min. prosvete g. dr. Drag. Dordeviću — projekt šolskega zakona in kmetijsko in gospodinjstvo nadaljevalno šolstvo. »Učit. Tov.« št. 39., z dne 9. V., str. 1.

Izdela zakona o narodnih šolah. »Učit. Tov.« št. 39., z dne 9. V., str. 1.

Podrobnosti o narodnih šolah — poročilo z „Slovenca“. »Učit. Tov.« št. 40., z dne 16. V., str. 1.

Splošne vesti.

— Pri pošiljanju predmetov za razstavo ne pozabite na dnevnikе, ki jih pišejo učenci, da bo mogoče v razstavi jasno predočiti popolnoma vse delo v vsakem posameznem razredu.

— Kako pošiljati predmete za razstavo UJU. Ker prihajajo mnoga vprašanja kako in kam pošiljati predmete namenjene za razstavo UJU v Beogradu, sporočamo, da se vsi predmeti pošiljajo na sreske šolske nadzornike. Samo po sebi umevno pa je, da se ti predmeti pošiljajo službeno, ker je zadeva, vsled razpisa prosvetnega ministra O. N. br. 1502 z dne 21. februara t. l. in razpisa Kraljevske banske uprave Dravske banovine z dne 30. marca t. l. št. 8554/1, službeno.

— S podpisom »Celjsko učiteljsko društvo« razpošilja kot tiskovino v odprti kuverti nekdo na vse predsednike organiziranih društev letak, s katerim hoče opravičiti izstop celjskega društva iz UJU. Vsega letaka najpitičnejši znak je ta, da se hoće oblatiti osebno čast nekaterih neljubih oseb ter jim vzeti ugled med članstvom. Letak ni pod-

pisan od odgovornih oseb celjskega učiteljskega društva in tudi tiskarna se ni upala podpisati na tiskovino take vsebine. Članstvo tega društva pa se še vedno obrača do poverjenstva za pomoč. Vse navedeno je metoda in znak sedanjega časa!

— Zakaj prinašamo ponovno osnutek pravil UJU. V »Narodni Prosveti« je priobčen nov osnutek pravil UJU z motivacijoi, da je zadnji projekt, ki smo ga priobčili tudi mi v 41. številki »Učit. Tovariša«, tehnično slabo redigiran in obstoja bojazan, da bi se mnoge odredbe napačno tolmačile. Projekt pravil UJU je spremenjen z ozirom na pripombe seje širjega glavnega odbora z dne 16. in 17. aprila t. l. in so v njem odstranjene vsi tehnični pogrеški.

— Stanarina učiteljev. Kraljevska banska uprava Dravske banovine je razposlala vsem sreskim načelnikom naslednjo okrožnico: Zaradi evidencе v koliko se je izvedla zakonita določba glede stanarine učiteljstva narodnih šol, odrejam v smislu sejnega sklepa banovinskega šolskega odbora z dne 21. maja 1930., da naročite vsem krajevnim šol-